

overholdes af Alle, altsaa ogsaa af dem, der ikke høre til Folketirken, og naar man erindrer, at man ikke skal udøve mere Evang overfor disse ikke til Folketirken hørende Medlemmer af Samfundet, end der er en absolut nødvendig Følge af det Hensyn, hvorefter man finder det rigtigst at give en saadan Lov, saa maa man ogsaa af dette Hensyn indskrænke disse tvingende Bestemmelser til saa lidt, som overhovedet kan forenes med Hensynet til den offentlige Fred paa disse Helligdage. Det vilde jo, naar man holdt sig til Grundsaetningerne for Trosfrihed og Gudsdyrkelsesfrihed heri Landet — i det Mindste har det paatvunget sig mig stærkt — være i sin Orden, hvis det var muligt, — hvad det i Øvrigt ikke har syntes mig at være, — da ogsaa at omgærde andre Tros-samfund Gudsdyrkelse med samme Sikkerhed for dens uforstyrrede Gølden som Folketirkens Guds-tjeneste. Hvor der er et sandt, frit, kristeligt Liv, der er der ogsaa det Hjertelag, at man ikke skal tvinge andre Trosbekjendere udover det, som man fordrer for sin egen Trosbekjendelse. Derfor havde det været ønskeligt og i sin fulde Orden, om man ogsaa kunde træffe lignende Bestemmelser med Hensyn til Fredningen af andre Trosbekjenderes Gudsdyrkelse; men denne Lov bærer jo — i alt Fald efter Udvalgets Forslag — Titlen af: Fredning af „Folketirkens“ Helligdage, og derfor have vi ikke her kunnet komme videre end til, hvad der bør bestemmes af Hensyn til Folketirken. Naar der nu i Udkastets Titlen staar Tale om Helligholdelse af Folketirkens Helligdage, saa er det, som det er sagt i Betænkningen, vistnok ikke den høie Regjerings Mening, at der nu for Tiden kunde være Tale om at give en Lov om, at alle Folk i Landet skulle helligholde Folketirkens Helligdage, men vi have troet at kunne udtrykke denne Hensigt, som vi gaa ud fra virkelig ogsaa ligger i Udkastet, paa en rigtigere Maade ved at kalde Loven en „Lov om den offentlige Fred paa Folketirkens Helligdage.“ Naar Udkastet fører til Titlen: „Helligholdelse af Folketirkens Søndage og øvrige Helligdage,“ vil det være Thing af vor Betænkning se, at vi have troet, at kunne forforte denne Betegnelse, uden at forandre Meningen deraf, idet „Folketirkens Helligdage“ synes os at sige akkurat det Samme som „Søndagen og Folketirkens øvrige Helligdage.“ Dette kun til Bemærkning, idet jeg ikke videre skal opholde mig ved disse Redaktionsændringer. — Naar jeg nu skal tillade mig at gaa over til de Forslag, Udvalget i sin Helhed, haade dets Fæltal og dets Mindretal, har stillet til Udkastet, saa skal jeg strax bemærke, at Ændringsforslaget under Numer 1 netop gaar ud paa det, som jeg nylig omtalte, nemlig at faae forandret „Søndagen og Folketirkens øvrige Helligdage“ til „Folketirkens Helligdage“. — Nr. 2 gaar ud paa at faae det fremfatte haade noget klarere og mere ligefrem, hvad der staar i Udkastets § 1, at „alle Arbejdslysler i eller udenfor

Suset, der ved den Larm, hvormed de ere forbundne, eller i Øvrigt med den Maade, hvorpaa de foretages, kunne forstyrre Helligdagens Ro for Andre“ ere forbødne. For det Første har Udvalget ment, at dette Udtryk „eller i Øvrigt ved den Maade, hvorpaa de foretages,“ er saa ubestemt, saa svagt, at det vilde være umuligt for Mange ved forskjellige Forretninger at vide, om den Maade, hvorpaa disse Handlinger foretages, virkelig er blandt dem, der ere forbødte. Vi have dernæst ment, at det kun er den Larm, hvormed Arbejdslysler foretages, der forbydes, og vi have ikke anset det for tilstrækkeligt at sige, at saadan Larm kunde forstyrre Andre; thi hvorledes skulde Nogen vide, om han forsaar sig herimod? Dersom Nogen i een Etage i en Bygning foretog sig Et eller Andet, som virkelig ikke kunde høres meget langt bort, men som maaske kunde høres af dem, der boede i Etagen nedenunder ham og i Etagen ovenover, og det var Folk, som vare meget støj-høvede, og som kunde forstyrres deraf, saa vilde Bedkommende ikke kunne vide, om Saadant var Tilfældet, og han vilde risikere, at der kom Klage fra de nævnte Husbeboere over, at de vare blevene forstyrrede i deres gudelige Betragtninger paa Søndagen ved den Larm, der kom fra Etagen nedenunder eller ovenover dem i samme Sted. Dette have vi troet, vilde ikke være heldigt, da det kunde foranledige i Øvrigt ubegrundede Klager, og derfor have vi ment, at det vilde være rigtigere at betegne den Larm, hvorved Arbejdslysler, der medførte en saadan Larm, skulde være forbødne, saaledes at den „maa“ forstyrre Helligdagens Fred. Det er altsaa givet til almindelig Bedømmelse, hvorvidt det maa siges, at en saadan Larm „maa“ forstyrre Helligdagens Fred, og det vil altsaa ikke være overladt til vedkommende Enkelte, hvorvidt han maatte finde, at Saadant havde været Tilfældet. — I Forslaget under Nr. 3 er der foreslaaet, at der med Hensyn til Bestemmelserne for Kjøbenhavn og de andre Kjøbstæder skulde tilspies, at de samme Bestemmelser skulde gjælde for Nørre Sundby, Lyngstør, Silkeborg, Frederiksværk og Frederiksberg. Jeg har været meget i Tvivl om, hvorvidt noget Saadant burde tilspies. Jeg har nemlig med Hensyn til den Kommune, hvori jeg selv bor, nemlig Frederiksberg, spurgit mig selv, om det var praktisk at indføre den samme Bestemmelse der. Den Bestemmelse, der er Tale om, er, at al Kjørsel med Arbejdsvoogne skal være forbudt, saafremt ikke Vognene blot passere gjennem Byen. Der er ingen Stenbro paa Frederiksberg, men ligefrem Landevei, hvor Folk kjøre uafsladelig i forskjellige Retninger, og det forekommer mig, at der ikke vilde være større Grund til at udstrække Forbudet imod Kjørsel med Arbejdsvoogne til denne Kommune, end til at udstrække det til enhver anden Landsbykommune; men da den høit-ærede Justitsminister ved vor Konference med ham har yttret, at han ikke kunde have nogen